

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας του 2020 Νόμος του 2019» και για τους κανονισμούς «Οι περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Μεθοδολογία Υπολογισμού Ύψους Τέλους Κατανάλωσης) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Ανδρέας Κυπριανού, πρόεδρος

Ηλίας Μυριάνθους

Κώστας Κώστα

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Άγγελος Βότσης

Μη μέλη της επιτροπής:

Μαρίνος Μουσιούπτας

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε μία συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 26 Νοεμβρίου 2019. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Υπουργείου Οικονομικών, του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου (ΕΤΕΚ), της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ), της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ), του Ενεργειακού Γραφείου Κυπρίων Πολιτών, της εργοδοτικής οργάνωσης ΟΕΒ, του Συνδέσμου Εταιρειών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Κύπρου (ΣΕΑΠΕΚ), του Συνδέσμου Αιολικής Ενέργειας Κύπρου (ΣΑΕΚ), του Συνδέσμου Μεγάλων Καταναλωτών Ηλεκτρικής Ενέργειας, του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών και της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής. Το Γραφείο του Επιτρόπου Περιβάλλοντος, η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, η εργοδοτική οργάνωση ΚΕΒΕ, ο Σύνδεσμος Ηλεκτροπαραγωγής από

Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, η Ένωση Βιομηχάνων Ηλιακής Ενέργειας Κύπρου (ΕΒΗΕΚ), ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Παραγωγών Βιομάζας/Βιοαερίου, ο Σύνδεσμος Παραγωγών Βιοκαυσίμων Κύπρου, ο Σύνδεσμος Μικρών Ηλεκτροπαραγωγών από Φ/Β συστήματα δυναμικότητας μέχρι 150kw (ΣΜΗΑΦΩΣ), ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Ελεύθερης Ανταγωνιστικής Αγοράς Ενέργειας Κύπρου και η Ένωση Βιομηχάνων Ηλιακής Ενέργειας Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι νομοσχέδιο που ρύθμιζε το ίδιο θέμα κατατέθηκε στη Βουλή σε ημερομηνία προγενέστερη της ημερομηνίας κατάθεσης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ήτοι στις 11 Οκτωβρίου 2019, και παραπέμφθηκε για συζήτηση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Η επιτροπή μελέτησε το εν λόγω νομοσχέδιο σε μία συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 5 Νοεμβρίου 2019, στην παρουσία κυβερνητικών αρμοδίων και εμπλεκόμενων φορέων.

Σημειώνεται επίσης ότι στην πιο πάνω αναφερόμενη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκε στη συζήτηση των προνοιών του νομοσχεδίου και ο βουλευτής κ. Νίκος Νουρής.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή για το νομοσχέδιο που κατατέθηκε στις 11 Οκτωβρίου 2019 ο προϋπολογισμός του Ταμείου για Προώθηση και Ενθάρρυνση της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ταμείο) για το έτος 2020 προέβλεπε συνολικές δαπάνες ύψους €50.418.019 και συνολικά έσοδα ύψους €20.387.514.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία τα έσοδα του ταμείου συνοψίζονται μεταξύ άλλων στα ακόλουθα:

1. Τέλος ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) (€19.587.317).
2. Αντισταθμιστικά οφέλη (€800.167).

Οι κυριότερες δαπάνες του ταμείου αφορούν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Επιχορηγήσεις (€49.316.609).
2. Λειτουργικές και άλλες δαπάνες (€301.233).
3. Αντισταθμιστικά οφέλη (€800.167).

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής το ταμείο αποτελεί το κύριο χρηματοδοτικό εργαλείο της Δημοκρατίας για την προώθηση των ΑΠΕ και της εξοικονόμησης ενέργειας (ΕΞΕ), με σκοπό την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται με βάση ευρωπαϊκές Οδηγίες. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Οδηγίας 2009/28/ΕΚ οι στόχοι της Δημοκρατίας για το έτος 2020, όπως αναφέρεται και στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τις ΑΠΕ, για τον τομέα του ηλεκτρισμού είναι 16%, για τη θέρμανση-ψύξη 23,5% και για τις μεταφορές 10%. Με βάση τα σημερινά δεδομένα όσον αφορά τον τομέα του ηλεκτρισμού το ποσοστό φτάνει στο 9%, ο στόχος για τη θέρμανση-ψύξη έχει καλυφθεί, ενώ ο στόχος για τις μεταφορές δεν έχει καλυφθεί ακόμη.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν στην επιτροπή ότι από το συνολικό ποσό των δαπανών του ταμείου ποσό ύψους €49.316.609 θα διατεθεί για την επιδότηση και χρηματοδότηση δραστηριοτήτων που στοχεύουν στην ενθάρρυνση της χρήσης ΑΠΕ, καθώς και για την κάλυψη υποχρεώσεων προς αιτητές οι οποίες δε θα έχουν πληρωθεί μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2019.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας επεξεργάζεται πέραν των υφιστάμενων σχεδίων χορηγιών, τα οποία αναμένεται να συνεχίσουν ή να επαναπροκηρυχθούν, νέα σχέδια χορηγιών, όπως είναι η χρηματοδότηση έργων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, η οικονομική ενίσχυση σε μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας τα οποία υλοποιούνται από υπόχρεα μέρη που

δραστηριοποιούνται στη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας και η χρηματοδότηση έργων που προβλέπονται στην Εθνική Στρατηγική Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων Τροόδους.

Σημειώνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων του ταμείου που χρηματοδοτούν τα πιο πάνω αναφερόμενα σχέδια χορηγιών προέρχονται από την επιβολή του τέλους κατανάλωσης (€19.587.317), το οποίο με βάση τις πρόνοιες των περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Καθορισμός Ύψους Τέλους Κατανάλωσης) Κανονισμών του 2016 υπολογίζεται σε 1 ευρώσέντ ανά κιλοβατώρα επί της αναγεγραμμένης στον σχετικό λογαριασμό ή τιμολόγιο κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας που εκδίδεται από τον παροχέα ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και ότι η ισχύς των εν λόγω κανονισμών λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019.

Συναφώς, στο στάδιο της περαιτέρω εξέτασης του νομοσχεδίου το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή στις 11 Οκτωβρίου 2019 την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τα σχέδια χορηγιών που το υπουργείο προτίθεται να προκηρύξει για τη νέα χρονιά και η κατανομή των διαθέσιμων πόρων μεταξύ τους.
2. Το τέλος κατανάλωσης που επιβάλλεται σε αυτοπαραγωγούς από ΑΠΕ και η πιθανότητα διαφοροποίησής του.
3. Η δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων.
4. Η μείωση στο τέλος κατανάλωσης που αναμένεται να προκύψει δυνάμει νέων κανονισμών και η διαχείριση του αποθεματικού του ταμείου, λόγω της συνακόλουθης μείωσης των εσόδων του ταμείου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού ενημερώθηκε από τους κυβερνητικούς αρμοδίους ότι το υπουργείο ετοίμασε προσχέδιο κανονισμών για ρύθμιση του υπολογισμού του τέλους κατανάλωσης το οποίο, αφού έτυχε δημόσιας

διαβούλευσης, βρίσκεται ενώπιον της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας για νομοτεχνικό έλεγχο, ζήτησε όπως οι υπό αναφορά κανονισμοί κατατεθούν στη Βουλή το συντομότερο δυνατόν, ούτως ώστε να παρασχεθεί στην επιτροπή ο απαραίτητος χρόνος, για να μελετήσει τις πρόνοιες αυτών πριν από τη λήξη της ισχύος των υφιστάμενων κανονισμών.

Συναφώς, σε μεταγενέστερο στάδιο ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κατέθεσε στη Βουλή τους υπό αναφορά κανονισμούς, καθώς και νέο κείμενο νομοσχεδίου προς αντικατάσταση του νομοσχεδίου που κατατέθηκε στη Βουλή στις 11 Οκτωβρίου 2019 και το οποίο ως εκ τούτου αποσύρεται από τη Βουλή σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου που λήφθηκε στη συνεδρία του ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2019.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 44(στ) του περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Νόμου, είναι ο καθορισμός της μεθοδολογίας υπολογισμού του ύψους του τέλους κατανάλωσης επί της καταναλισκόμενης ηλεκτρικής ενέργειας που επιβάλλεται στους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, οι κανονισμοί, σε αντίθεση με τους υφιστάμενους κανονισμούς στους οποίους προβλέπεται σταθερό τέλος κατανάλωσης, προβλέπουν τον υπολογισμό του τέλους κατανάλωσης ως συνάρτηση του συνολικού ποσού που πρέπει να εισπραχθεί από το τέλος κατανάλωσης (με βάση τον εκάστοτε εγκεκριμένο προϋπολογισμό του ταμείου) διά της αναμενόμενης συνολικής ετήσιας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας για το έτος. Με τους κανονισμούς διασφαλίζεται ότι το ύψος του τέλους κατανάλωσης θα ανταποκρίνεται στις ετήσιες ανάγκες του ταμείου, μειώνοντας ταυτόχρονα το ρίσκο και την έκθεσή του σε εξωγενείς παράγοντες, όπως είναι οι τιμές των καυσίμων.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους και με βάση τα μέχρι στιγμής δεδομένα, το τέλος κατανάλωσης για το έτος 2020 αναμένεται να καθοριστεί στα 0,4 ευρώσέντ ανά κιλοβατώρα επί της αναγεγραμμένης στον σχετικό λογαριασμό ή τιμολόγιο κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας που εκδίδεται από τον παροχέα ηλεκτρικής ενέργειας.

Σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, στο κείμενο του νομοσχεδίου περιλήφθηκε πρόνοια η οποία προβλέπει τη δυνατότητα του υπουργού να εκδίδει διάταγμα για αναθεώρηση του ύψους του τέλους κατανάλωσης σε έκτακτες περιπτώσεις, όπως είναι η σημαντική μείωση του κόστους αποφυγής ή η απρόβλεπτη αύξηση παραγωγής από εγκαταστάσεις ΑΠΕ, όπου το συνολικό εισπραχθέν ποσό από το τέλος κατανάλωσης δεν επαρκεί, για να καλύψει συμβατικές υποχρεώσεις του ταμείου. Σημειώνεται ότι η εν λόγω πρόνοια αρχικά προτάθηκε όπως ενσωματωθεί στους κανονισμούς, αλλά έπειτα από υπόδειξη της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ενσωματώθηκε στο νομοσχέδιο, γιατί δεν παρεχόταν η σχετική εξουσιοδότηση από το νόμο, ώστε να περιληφθεί στους κανονισμούς.

Συναφώς, το νέο νομοσχέδιο που κατατέθηκε στη Βουλή περιλαμβάνει πρόνοια αναφορικά με τη δυνατότητα του υπουργού για έκδοση διατάγματος σε έκτακτες περιπτώσεις για αναθεώρηση του τέλους κατανάλωσης, η οποία δεν περιλαμβανόταν στο νομοσχέδιο του οποίου αποφασίστηκε η απόσυρση από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω μελέτης των προνοιών τόσο του νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η δυνατότητα του υπουργού να εκδίδει διάταγμα σε έκτακτες περιπτώσεις για αναθεώρηση του τέλους κατανάλωσης χωρίς την ενημέρωση της Βουλής, η οποία εγκρίνει τον προϋπολογισμό του ταμείου και ενημερώνεται κατά τη συζήτηση του

νομοσχεδίου του προϋπολογισμού για τον αρχικό υπολογισμό του τέλους κατανάλωσης.

2. Ο υπολογισμός του τέλους κατανάλωσης στα 0,4 ευρώσέντ ανά κιλοβατώρα επί της αναγεγραμμένης στον σχετικό λογαριασμό ή τιμολόγιο κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας που εκδίδεται από τον παροχέα ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο είναι πολύ χαμηλότερο από το μέχρι στιγμής καθορισμένο σταθερό τέλος, γεγονός που θα μειώσει τα έσοδα του ταμείου και ενδέχεται να οδηγήσει σε πιθανή χρησιμοποίηση του αποθεματικού του ταμείου και μελλοντική κατακόρυφη αύξηση του τέλους κατανάλωσης τις επόμενες χρονιές, ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες του ταμείου, ή θα είναι αναγκαία η στήριξη από το κράτος, για να διασφαλιστεί η βιωσιμότητά του. Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κατατέθηκαν εισηγήσεις και υπομνήματα από τους εμπλεκόμενους φορείς.

Συναφώς, η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της τόσο από τους κυβερνητικούς αρμοδίους όσο και από τους παρευρισκόμενους φορείς, αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Να διαγράψει από το κείμενο του νομοσχεδίου τις πρόνοιες που προβλέπουν τη δυνατότητα του υπουργού να εκδίδει διάταγμα για διαφοροποίηση του τέλους κατανάλωσης σε έκτακτες περιστάσεις.
2. Να τροποποιήσει το κείμενο των κανονισμών, ώστε το τέλος κατανάλωσης να καθοριστεί σε σταθερό ποσό 0,5 ευρώσέντ ανά κιλοβατώρα επί της αναγεγραμμένης στον σχετικό λογαριασμό ή τιμολόγιο κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας που εκδίδεται από τον παροχέα ηλεκτρικής ενέργειας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού τροποποίησε τα υπό συζήτηση κείμενα σύμφωνα με τις πιο πάνω αποφάσεις της, ομόφωνα εισηγείται την

ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Καθορισμός Ύψους Τέλους Κατανάλωσης) Κανονισμοί του 2019», και αφού προηγουμένως έτυχαν των απαραίτητων νομοτεχνικών βελτιώσεων.

4 Δεκεμβρίου 2019

Αρ. Φακ.: 23.01.060.185-2019, 23.01.060.244-2019, 23.03.056.106-2019

ΘΒΚ/